(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

ч. 84 (2-...) ...неділок, 21. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Українці на Замку з побажаннями для Фірера

В суботу 19. квітня ц. р. приняв Ґен. Ґубернатор на замку у Кракові українську делеґацію з побажаннями для Фірера від української ґрупи в Ґен. Ґубернаторстві — в роковини Його уродин. Речник делеґації проф. д-р В. Кубійович вручив Ґен. Ґубернаторові по мистецьки виконану грамоту з побажаннями, прохаючи передати її Фірерові як Провідникові всіх тих, які вірять у краще майбутнє. Ґен. Ґубернатор приняв грамоту з побажаннями та прирік передати її Фірерові.

При цій нагоді Ґен. Ґубернатор д-р Франк висловив у свому і також в імені Фірера своє признання за льояльну співпрацю українців у відбудові Ґен. Ґубернаторства. Опісля ґрупа в національних одягах передала для Фірера — як дарунок від громадянства — вирізьблену по мистецьки касетку в гуцульському стилі, яку прикік Генерал Ґубернатор передати Фірерові.

Авдієнція українського представництва в Ґен. Ґубернатора

Ґен. Ґубернатор приняв 18. квітня ц. р. на Замку у Кракові представників УЦК і обговорив з ними господарські та культурні справи української ґрупи в Ґен. Ґубернаторстві. При цьому були присутні державний підсекретар д-р Кундт, президент внутрішнього управління д-р Вестеркамп, краківський ґубернатор д-р Вехтер, шеф преси уряду Е. Ґаснер і директор відділу населення та суспільної опіки д-р Фель. У склад українського представництва входили: провідник УЦК Кубійович, діловий керманич ред. В. Глібовицький і господарський керманич інж. Мілянич. Гутірка тривала $1^1/_2$ год. підчас якої порушено всі справи української ґрупи в Ґен. Ґубернаторстві, що в найближчому часі ждуть своєї полагоди. Представників УЦК вручили Ґен. Ґубернаторові меморіял, що обіймав усі заторкнені справи, при чому Ґен. Ґубернатор прирік прихильно їх розглянути і швидко полагодити. При цій нагоді Ґен. Ґубернатор подякував представникам УЦК за дотеперішню співпрацю на всіх ділянках українського суспільного життя в Ґен. Ґубернаторстві і висловив своє признання за участь в розбудові життя Ґен. Ґубернаторства.

Провідник УЦК склав Ґен. Ґубернаторові щиру подяку за його великодушну дбайливість і за розвиток українського життя в Ґен. Ґубернаторстві. Найкращим доказом цього розвитку слід уважати, факт, що для української ґрупи в Ген. Губ. повстане Український Науковий Інститут у Кракові.

Ціла конференція відбулася в дуже привітній та приязній атмосфері й залишила в усіх учасників якнайкраще враження.

Капітуляція сербської армії

БЕРЛІН, 19. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Дня 17. квітня в 21. год. вся югославянська армія, що досі ще не була розброєна, зложила зброю без ніяких застережень. Капітуляція входить у життя в дні 18. квітня в год. 12.

17.000 полонених у північній Греції

БЕРЛІН, 19. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Як уже згадано в надзвичайному комунікаті, в четвер 17. квітня ц. р. вечором **скапітулювала решта сербської армії**, що ще не була обезброєна. Таким чином бої в Югославії закінчилися в пятницю 18. квітня в 12-ій год. **Кількости полонених і воєнної здобичі не можна обчислити навіть приблизно.** Німецько-італійські війська закінчують осаджувати останні частини сербської території. На дальматійському побережжі італійські війська зайняли Дубровнік (Раґузу), Мостар та Цетинію, посуваючись від полуня.

У північній Греції відбуваються далі успішні бої, не зважаючи на важкі теренові й атмосферичні умовини. **До полону попало понад 17.000 вояків і здобуто багато гармат, з того 25 важких. Знищено 12 англійських стежних панцирних возів.**

Підчас атаки на південно-східне британське побережжя нищильники затопили — як уже подано до відома — 4 озброєні ворожі торговельні кораблі загальної містоти 13.000 тон, що плили під конвоєм, і важко ушкодили один корабель. Минулої ночі німецьке летунство знову заатакувало значними силами воєнний порт у Портсмавтсі. Атака була нагальна. При добрій погоді німецькі літаки скинули багато тон розривних і запальних бомб. Вони спричинили великі пожежі на терені порту і в корабельних майстернях. Бомбардування спричинило багато великих і менших пожеж у державних корабельних майстернях та в інших важких військових обєктах на терені міста. Озбро-

(Докінчення на 4-тій стор.)

Капітуляція

Краків, 19. квітня 1941.

Архитвори ніколи не були дуже обемисті. Направду глибокий зміст не потребує великої сили слів: чим більше зосереджена думка, тим простіша й звязкіша форма. Тому не дурно кажуть: „Я не мав часу, тому написав так широко". Німецький воєнний комунікат, що стоїть поруч, має одно речення, яке займає буквально 5 рядків. І цих 5 рядків цілком достаточно, щоб вичитати з них цілу епопею армії, яка буквально в 11-ти днях зліквідувала середньо-велику державу з територією 250.000 кв. км. та 16-ти міліонами населення, й цілу траґедію отих 16-ти міліонів, обдурених злочинно-дурним політичним проводом.

Коли сербські летунські старшини вночі з 26. на 27. березня 1941 перевели в Югославії державний переворот з успіхом, який став прокльоном їх і їхньої батьківщини, — німецька преса поставилась до тієї події з великим спокоєм і резервою. Потім лише коротко й сухо реєструвала факти протинімецьких вибриків сербської вулиці. Німецька сторона обмежилася до лапідарних пересторог, без ніяких гострих погроз, без побрязкування зброєю, без заповідей пімсти й відплати. Коли ж уже розпочались воєнні дії, німецька преса й німецьке радіо виразно перестерігали рідне громадянство, що не слід сподіватися нової блискавичної війни. Проте хід тієї війни був найбільш блискавичний, як лиш можна було собі його уявити!

Король Петро II. Караджорджевич помножив ряди володарів, що „панували" кілька днів. Якщо зустрінеться колинебудь із своїм стрийком, здетронізованим реґентом Павлом, то напевно з плачем 17-літнього недотепного хлопця буде каятися, що не послухав стрийка, дав себе підмовити полк. Томічеві та підписуючись на підсуненому маніфесті — штовхнув камінчик, що стягнув на державу розторощливу лявіну. Еск-королеві та його екс-державі ця наука вже нічого не поможе. Але цікаво: чи вийде вона в будучому на добро іншим народам, яких політична думка ще не визволилась остаточно з тенет засади „все або ніщо"?! Смертельно-небезпечної засади, що веґує політичний реалізм, якого основною мудрістю є: правильний підрахунок сил своїх і ворожих та вищість розумового чинника над чинником чуттєвим!

Ненависть сербських максималістів до німців, їх амбіція влади, їхній гін до змовництва, їх вузький політичний світогляд, який своїм корінням сторчав вічно ще в часах геройської — але вже анахронічної — боротьби проти турків і в таксамо анахронічних сусідських спорах за межу, той маленький світогляд не міг зрозуміти появи нових мілітарних потуг, нових течій, нових потреб і державних напрямних. Тому згинув разом із державою. І тому ті самі ґенерали, що заповідали до трьох днів — вмашерувати до Відня (як поляки до Берліна) — до 11-ти днів беззастережно скапітулювали.

Пошана до фізичної праці колись і тепер

Вже нераз на сторінках української преси була порушена ця справа: нехіть нашої молоді до фізичної праці. Ця проблема заслуговує на основне виясненя, бо коло неї і під нею лежать глибокими шарами історичні пережитки, які і досі тяжать над нашими душами. Питання про фізичну працю і про відношення до неї в освіченій частині громадянства — це не тільки наша „внутрішня проблема", — воно було вже темою для учених і фільософів в різних часах і в різних народів.

СХІД ТА АНТИЧНИЙ СВІТ.

Сягаючи до найстарших часів, не можна оминути біблії Старого Завіта, як того документу, на якому залишив свій слід старожидівський та взагалі східній світогляд. Коли Бог виганяв Адама і Еву з раю, то сказав Адамові: „Проклята земля для тебе; в поті чола будеш заробляти свій хліб". Східня людина уявляла собі рай, як чарівну країну повної бездіяльности. Коли фізична праця — це Божа кара за гріхи далеких пра-предків, то відсіль льогічний висновок: всяким способом її оминати. В жидівському світовідчуванні це привело до повного скалічення національного орґанізму, до того, що жиди, коли тільки можуть, взагалі цураються фізичної праці і зосереджують свої зусилля на „легкій роботі" — торговлі і банковій справі, залишаючи виконувати „Боже прокляття" іншим племенам і народам. Це неґативне відношення жидів до фізичної, зокрема до хліборобської й будівельної праці, знайшло свій відгук також у біблійному оповіданні про примус працювати на фараонових будівлях („египетська робота"), і в Талмуді, і в споминах заславського рабіна Натана Ганновера з доби Богдана Хмельницького. — (Див. польський історичний місячник „Ruś" з р. 1911).

Також у старому Єгипті громадська опінія, яку творили вищі, освічені верстви суспільства, була проти фізичної праці. — „інтеліґентний" египтянин не хотів бути вояком, бо це ремесло небезпечне і тяжке, не хотів він бути й хліборобом або реміснинком, бо це праця рабів і простолюддя. Найкраще діло — це бути писарем у канцелярії, державним службовцем: тут і платня, і нагороди, і — коли вдасться — нажива, і спокійне, безжурне життя.

Античний греко-римський світ теж не визнавав фізичної праці за почесну для вільної людини. Так, Плятоа погорджував фізичною працею („Держава", II), Солон думав, що людей фізичної праці не можна допускати до участи в державних справах, Аристотель уважав фізичну працю за ганьбу для вільної людини. Той самий погляд на фізичну працю панував і в Римі. Напр. Ціцерон допускав для вільних римлян лише одну вільну професію: гуртову торговлю. (De officiis, I, 42).

ШЛЯХТА У ПОЛЬЩІ Й УКРАЇНІ.

Поки було рабство та панщина, доти всюди в европейському світі був згірдливий погляд на фізичну працю і на торговлю. Впливи Сходу й античної літератури витворили серед провідної верстви европейського суспільства — шляхти — погорду до фізичної праці — хліборобства, ремесла і торговлі. В Польщі і в царській Росії ці погляди найглибше вкорінилися. — Шляхтич міг втратити своє право належати до свого стану якщо б узявся торгувати в малому („ліктем і квартою міряти") і якщо вів господарство своє і життя „несвойственное дворянству". (Відгуки цього у комедії І. Тобилевича „Мартин Боруля").

В українській козацькій державі Січ Запорозька і козацький стан були далекі від панського погорджування фізичною працею. Всі чужинці, що відвідували Україну від 16. століття, хвалять фортифікаційне уміння запорожців. В козацькім війську були лопати і кайла, щоб робити окопи й підкопи, сокири й пилки на будування мостів ітд. (В західній Европі вперше лопати у війську заведено в Голяндії за Маврикія Оранжського вкінці 16. віку, але довго ще вояки вважали працю лопатою за ганьбу для себе). Українське козацтво не цуралося ремесла та торговлі. Навіть гетьмани вели в своїх рангових маєтках господарство на експорт і висилали українські воли в Данціґ і на Шлезьк. Сомко мав у Переяславі „крамні комори". Проте в початку 18. віку й у нас, під впливом польським, позначається в літературі неприхильне відношення до торговлі. В драмі „Милость Божія" з 1729 року Богданові Хмельницькому в уста вложено таку раду козакам:

...„Не купцюйте,
Шаблі, лука і стрілки пильнуйте.
Куплями бо отягчений воін
Імени того німало достоїн"...

Отже — звичайний шляхецький погляд.

РЕФОРМАЦІЯ. — І. ВИШЕНСЬКИЙ. СІЧ.

Перелом у погляді на фізичну працю почався в Західній Европі від часів реформації. Реформація висунула тезу, що кожне заняття треба вважати за Богом призначене (відсіль німецьке слово „Beruf" — покликання і звання, анґлійське „calling" від „to call" — кликати). Отже кожна професія, кожна праця — духова чи фізична — це Богом призначена діяльність, яку людина мусить пильно і чесно виконувати, як Боже покликання. Хто цурається праці, піячить, марнує час на пусті забави, той цим показує, що належить до засуджених Богом на вічну муку.

Цей новий світогляд зробив цілу революцію в европейському людстві. Помалу промощував собі шлях культ праці, метода виховувати дітей в аскетичному дусі, гартувати свою волю до труднощів і до боротьби. Цей світогляд наклав свою печать на характер німців, голяндців, скандинавські й анґльо-саські народи. В інших країнах ще довго жили анахронічні погляди, що зайшли до нас зі Сходу. Тому то в Польщі, в Україні та на Московщині аж до наших часів фізичну працю уважали за щось нижче, негідне „освіченої людини". Колись цим поглядам дав гостру і дотепну відсіч наш Іван Вишенський, осміявши зарозумілість шляхти й духовенства, що згорда називали міщан у братствах „кожумяками, сідельниками і шевцями".

В нашій Січі Запорозькій 17—18 віків і в городовому козацтві бачимо гостру боротьбу двох світоглядів: строго-дисциплінованого, господарського і, з другого боку, — розперезаної сваволі, що сентиментально звала себе „сіромою". Виразом „ідеольоґії" тієї „сіроми убогої", котрій на просторих наддніпрянських степах ніщо не перешкоджувало доробитися майна чи шаблею, чи плугом, чи викохуванням худоби, — може бути хочби відома пісня:

„Ой Січ-Мати, ой Січ-Мати,
а Великий Луг — Батько!
Ой що в Лузі заробити,
то в Січі пропити..."

Або друга — з того самого репертуару:

„Ой Січ-Мати, ой Січ-Мати,
в Січі добре жити:
тільки спати, спати та лежати,
та горілочку кружати..."

ЧУЖА ШКОЛА Й НАШІ ЧАСИ.

Чужа школа не привчала нас до праці і виховувала в синах і доньках наших трудових людей погорду до фізичної праці і до тих, що фізично працюють. Незмірної шкоди наробила нам ця „ідеольоґія". Знав я приклади з Карпатської України, що донька чесного бідного фірмана, коли пішла вчитися до ґімназії, перестала помагати в господарстві матері, і влітї навіть хати не хотіла замести, бо то — „не панська робота". Школа, — за дуже поширеним у нас поглядом, — має вчити „на панів". Хто напяв білий комірець і міську ґанчірку та черевики, вже соромиться фізичної праці, бо — „що скажуть інші"?

Оповідала мені одна інтеліґентна німкиня, що вийшла за українця у Львові: коли вона йшла на ринок купувати і несла куплене сама, без служниці, то знайомі українці спершу не хотіли її „пізнавати" і обминали. Але ввечері ті самі люди приходили до неї в гості і цілували в руку...

Проти згірдливого трактування фізичної праці в більшості европейських держав тепер ведеться гостра боротьба словом і ділом. Особливо в Німеччині оцінили вагу суспільної фізичної праці для громадського, тілесного, культурного і національно-політичного виховання молодого покоління.

В Німеччині заведено законом загальну, рівну для всіх трудову повинність. Цим заповнено прогалину, що була між шкільною та військовою повинністю. Німецький державний закон про трудову повинність з 26. червня 1933 року поставив завдання — виховувати німецьку молодь „до народньої спільноти і для правдивого розуміння праці, **передусім для належної пошани перед фізичною працею"** (Handarbeit). Молодь у таборах праці привчається зорґанізовано і свідомо виконувати роботу, корисну для своєї країни і народу. При цій праці зникають клясові й станові перегороди між людьми, твориться національна спільнота, товариськість і свідомість приналежности до великого національного тіла. Молодь в праці фізично загартовується, привчається до зорґанізованого послуху для вищої, всенародньої мети.

Гордо співає німецька молодь:

„Наші рушниці — блискучі лопати".

І це правда: в теперішній війні величезну ролю грає не сама зброя, але й техніка укріплень, яких без технічних частин, без „лопати", не збудуєш. Тому треба вважати поширене між частиною нашої молоді погорджування фізичною працею за явище суто-реакційне і вороже найглибшим національним інтересам. Державний провід Німеччини прямує до того, щоб стерти суспільні різниці між духовою й фізичною працею, створити суцільну націю, сказавши по нашому словами Шевченка — „без холопа і без пана". Світ змінюється, людство йде вперед з швидкістю літака, народи навипередки працюють на всіх ділянках. Невже ж ми в цей відповідальний час будемо, як ті німі раби, що

„дивилися й мовчали,
та мовчки чухали чуби"?

П. С.

ІРЛЯНДІЯ НЕ ВІДСТУПИТЬ НІЯКИХ ПРИСТАНЕЙ.

НЮ-ЙОРК, 19. IV. — У Бостоні відбулися збори, влаштовані „американськими друзями невтральности Ірляндії". На тих зборах промовляв також ірляндський міністр оборони Екен. Він заявив, що Ірляндія не відступить і не віддасть в аренду ніяких своїх портів. „Ірляндський нарід — зазначив Екен — не переміняє своїх суверенних прав на харчі, зброю або якісь інші комбінації". Ірляндія не змінить своєї політики невтральности навіть тоді, коли би її заатакували.

—o—

ЄГИПЕТ ВІДКИНУВ ДОМАГАННЯ АНҐЛІЙЦІВ.

РИМ, 19. IV. — „Попольо ді Рома" повдомляє: Ґен. Вейвил зажадав, щоб египетський уряд передав виконну владу в Єгипті анґлійській військовій владі. Єгипетський уряд — як повідомляє згаданий щоденник — відкинув домагання тому, що це нарушує суверенність Єгипту. Перед британським начальним командуванням відбулися проти-анґл. демонстрації, що викликали навіть інтервенцію анґлійського війська. Між поліціянтами й демонстрантами було багато ранених.

—o—

31 нових стипендій

З огляду на те, що в останньому часі помітно зросло серед українського громадянства зрозуміння далекосяглости акції допомоги українському студентству — УЦК доручив Комісії ДоУС побільшити кількість стипендій на 31 нових. Тому Комісія ДоУС на свої хзасіданнях 17. і 18. ц. м. признала додатково стипендії на найближчий семестер таким студентам (в РМ):

1. Арабський Олександер, архітектура, Берлін, 130; 2. Бартошко Волод., медицина, Бресляв 100; 3. Билів Любомир, медицина, Прага, 80; 4. Бичкович Володимир, мови, Берлін, 110; 5. Ваврик Роман, мед. ветер., Мінхен, 100; 6. Гошовський Омелян, адмін., Гайдельберґ, 100; 7. Гурко Богдан, техніка, Данціґ 100; 8. Дацько Дарія, педагогіка, Прага, 80; 9. Загородний Тадей, право, Берлін, 100; 10. Качор Володимир, мед. ветер., Берлін, 130; Кісь Роман, факультет закорд. наук, Берлін, 100; Колодій Мирослав, торгівля, Відень, 110; 13. Кравців Зиновія, Берлін, 130; 14. Малецький Мирослав, право, Відень, 110; 15. Марунчак Михайло, право, Прага, 80; 16. Мацьків Володимир, Бресляв, 50; 17. Олесницький Остап, адміністр., Гайдельберґ, 50; 18. Опарівський Лев, техніка, один з нім. унів., 110; 19. Перейма Евген, право, Бресляв, 100; 20. Попадюк Петро, медицина, Відень, 60; 21. Прокоп Роман, мед., Відень, 100; 22. Поліха Вол., мед., Фрайбурґ, 100; 23. Савка Григорій, торгівля, Відень, 100; 24. Савчак Марія, торгівля, Відень, 60; 25. Салдит Михайло, лісництво, Відень, 110; 26. Соболь Теофіль, медиц., Грац, 100; 27. Стернюк Маркіян, консервув. овочів, один і нім. унів., 100; 28. Турко Зенон, торгівля, Відень, 100; 29. Харкевич Мирослав, медиц., Діссельдорф, 100; 30. Халупінка Роман, торгівля, Відень, 110; 31. Чипак Ярослав, техніка, Данціґ, 100.

Ділимося цією радісною вісткою з українським громадянством та висловлюємо міцну надію, що незабаром український стипендійний фонд буде такий великий, що всі незасібні наші студенти зможуть без зайвих турбот якнайскорше закінчити свої студії, щоби здобутим знанням і вмінням послужити Нації у виконанні її великих завдань. — **Комісія Допомоги Українському Студентству при УЦК у Кракові.**

—o—

Поклик Фірера про 2-гу воєнну допомогу

БЕРЛІН, 19. IV. — Фірер видав такий заклик про другу воєнну допомогу для Німецького Червоного Хреста:

„Німецькі мужі й жінки! Перед нами важкий воєнний рік. Серед найбільшого змагання німецького народу за свою політичну свободу й тим самим за своє господарське майбутнє та забезпеку життя він перейде до історії, як велика й гідна памяти подія. Грядуть історичні події, які тільки раз бувають в історії. Німеччина знову глядітиме з гордим довірям і вдячністю на своїх синів, що під теперішню пору геройською жертвою свого життя забезпечують майбутні покоління німецького народу. Але, коли наші чоловіки — як вояки — стоять у полі і від них знову вимагають чогось надмірного, тоді також німецька батьківщина не менше буде готова принести свої жертви. Але нема кращої подяки за жертву наших вояків, як те, щоб помагати залічувати їхні рани. Тому друга воєнна допомога на Німецький Червоний Хрест повинна ще більше, ніж перша, обєднати всіх німців у радісній готовості жертвуват нашим героям, що воюють. Тому я вдруге закликаю німецький народ складати добровільно жертви на другу воєнну допомогу для Німецького Червоного Хреста. Батьківщина мусить обдарувати найкращою опікою ранених і хорих, що несуть у жертву себе, як найхоробріші вояки світу за свій народ".

Берлін, 18. IV. 1941 р.

Адольф Гітлер.

Страстний тиждень у Кракові

Страстний Тиждень у гр.-кат. церкві у Кракові пройшов у глибокому релігійному настрою. Причинилися до цього настроєві церковні Богослужения, в яких брали чисельну участь місцеві священики й багато вірних, що в цих переломових часах щиро горнулися до своєї Церкви, яка все була й є символом свого рідного, дорогого. Краківські українці приступили громадно до Великодньої сповіди і св. Причастя. Це радісний обяв: хто з Богом — Бог з ним!

У Страстний Четвер традиційним звичаєм відчитали 12 Євангелій щораз то інші священики.

У Велику Пятницю почалося в 10-ій торжественне заложення Господньої Плащениці при великій участи вірних. Головний престіл і Божий Гріб тонули у квітах і зелені, що їх жертвували вірні м. Кракова. Після Єрусалимської Утрені, що її відправляли продовж 2 годин оо.: парох кан. д-р П. Хрущ, сов. Д. Семчишин, Л. Сивенький, В. Дурбак і М. Федорович, місцевий сотрудник, — краківський хор „Сурма" під проводом проф. Б. Пюрка відспівав 2 страстні псальми Бортнянського й 3 канти Демуцького. Як солісти виступали: п-ні О. Стецурова, п-ні Онишкевич, др. І. Коцур, м-р О. Стецура й Л. Прокопович. Церква була повна вірних. Були приявні: Провідник УЦК проф. Кубійович, члени УЦК, полк. А. Бізанц і інші німецькі гості.

—o—

ПРОМОВА МІН. ҐЕБЕЛЬСА З НАГОДИ УРОДИН ФІРЕРА

БЕРЛІН, 19. IV. — У навечеря уродин Фірера, дня 19. IV. мін. д-р Ґебельс виголосив у радіо промову до німецького народу. Промова почалася в 19 годині ввечері. Її попередили мистецькі музичні продукції, що почалися в 18.50 год.

— **У НЕДІЛЮ** відбулася в Софії велика маніфестація з приводу визволення болгарських земель у Македонії, Тракії та західних округах. В 10-ій годині вулицями міста перейшов величезний похід, в якому взяли участь організації втікачів із Македонії, Тракії і західних округ, воєнних ветеранів, старшин запасу, патріотичних організацій і тисячей мешканців Софії.

— **ЖИДІВСЬКА** аґенція в Єрусалимі видала відозву до всіх жидів у Палестині, щоб зголошувалися до англійської армії на Близькому Сході, бо „Англія переживає важкі години в боротьбі з великодержавами оси".

— **АМЕРИКАНСЬКА** пресова аґенція „Есошіэйтид Прес" повідомила, що сторпедували і затопили бритійський торговельний корабель „Симверфаер" містотн 4.347 тон, що їхав з Ню-Йорку до Анґлії.

Останній політичний процес

В цілій Бережанщині ще на кільканадцять місяців до війни був уже виїмковий стан. Польська місцева поліція по селах і ославлена кінна з Раю, з допомогою „Стшельца" робила правильні облоги, брала штурмом села підпалюючи при тому доми, демолюючи кооперативи та „Просвіти" та вбиваючи людей. Сіллю в оці влади була все Бережанщина як один із найсвідоміших повітів у краю. Щоправда, траплялися і там перевертні та конфіденти, та з ними коротка була справа. Молодь і навіть старші, чи то мужчини, чи жінки, провокаторам давали гідну відправу. Всякі зайди шаліли, видумуючи щораз нові тортури при поліцийних топитах та нові шикани на українське населення й установи.

Саме у цей гарячий час, дня 26. березня 1939 р., мене арештували й як третього в одній справі відтранспортували скованого до Бережан. Ідучи з П. в переділі, де сиділо 4 поліціянтів, був я свідком цікавої розмови, що її вів мій конвоєнт із своїми товаришами з ославленого К. Г. з Раю. Жалівся, в товариській розмові не вяжучись мною, що терен дуже гарячий, що важко жити, а найголовніше — чоловік навіть удень непевний життя. Це останнє потвердив фактом, а саме, що одного команданта поліційної станиці, який навіть у білий день ходив із револьвером у руці, вбили й хоча з цього приводу багато заарештували та перевели по селах пацифікацію, вбивника не найшли.

Серед такої розмови, що її темою були зревольтовані українці, заїхали ми до Бережан. Конвоєнт так перейнявся оповіданням свойого товариша по фаху, що, висівши з поїзду, а був уже ясний день, не довіряв ні моїм кайданкам ні свойому крісові, взяв за кінець ланцюжка від кайдан і так провадив мене через місто.

Ще було зарано й суд був зачинений, тому я попав відразу до вязничної канцелярії. Щойно тут, у канцелярії, мене розкували. На руках у мене залишились глибокі рівці від тісно затиснених кайданів.

По записанні в книги повели мене до парні, причому одяг мій забрали до дезинфекції, а перебрали мене в тюремний. Так зодягнений, з найпотрібнішим тюремним реквізитом, увійшов я до келії ч. 25, т. зв. перехідної. Було там уже більше таких, як я. В келії одержав я першу науку. Тут прийшлося мені святкувати і Великодні Свята, ясно, що без радощів, але й без великого смутку. На розмовах, оповіданнях, споминах сходив нам час. На сам Великдень рано, ще не було свистка, як 23-ка підтягнула спочатку легенько, опісля щораз сильніше „Христос Воскрес". За 23-ою підшли „анцлі" й за хвилину ціла вязниця співала вже воскресний гимн. В нашій келії почали також співати. День був напричуд гарний, соняшний, погідний. Співаючи „Христос Воскрес", ми вірили, що й для нас близьке вже воскресения, бо знали ми, що лише через Голгофту доходиться до нього, що те воскресения потребує жертв. Тому й настрій був у нас бадьорий.

Справа наша, здавалося, була маловажна, дрібна й як запевнювали оборонці, ми повинні би скоро вийти на волю. Та не так сталося. По пятьох місяцях слідства, а в деяких по сімох — вниготовлено нам акт обвинувачення й зараз же перенесено нас на спільну келію, досить велику та простору. Вікна були низько й виходили на вязничне подвіря й на входову браму. В цій одній келії сиділо нас 30. Щодня шкробали ми бараболю для вязничної кухні. Спочатку не хотіли цього робити, та нас силою змушували, а провідників „бунту" (що їх видав таки наш чоловік) покарали.

З початком серпня наша вязниця почала переповнюватися. Почалися арештування без розбору. Попадали до нас і старші, і молодші, робітники, селяни, ґімназійні учні та всякі урядовці культурно-освітніх, чи господарських установ. На підставі того, що бачилось, ми стали комбінувати на різні способи, що діється у світі. Часом із відірваних, підслуханих слів створювали собі цілі історії. Ще більше здогадів та комбінацій почало ходити по вязниці, коли началь-

17.000 полонених у північній Греції

(Докінчення з 1-шої стор.)

ені стежні літаки успішно збомбардували бомбами важкого калібру фабричні заведення на східньому побережжі Шкотії у спадних атаках впродовж дня. При гирлі Темзи вони затопили один торговельний корабель містоти 2000 тон. Німецькі ловецькі літаки зістрілили над побережжям каналу Ля Манш один британський боевий літак типу Бристоль-Бофор. Протилетунська артилерія знищила два ворожі ловецькі літаки типу Спитфаер.

У північній Африці німецькі та італійські війська відбили кілька атак на Солюм та спроби прориву з окруженого Тобруку. Увечері німецькі літаки бомбардували порт Ля Валетта на Мальті.

Минулої ночі ворог скинув безпляново розривні й запальні бомби в різних місцях північної, західньої та середньої Німеччини. Не зважаючи на осторогу, яку дало минулої ночі німецьке летунство у формі могутньої відплатної атаки на Лондон, значніші ворожі летунські сили знову продісталися до зовнішньої оборонної лінії протилетунської артилерії біля Берліна. Тільки поодинокі літаки встигли пробитися крізь вогневу загороду до нутра міста, але сильний вогонь оборони не дозволив їм пляново скинути бомб. Шкоди потерпіли чотири публичні будинки, між ними одна державна бібліотека, та коло 10 мешкальних домів. Число ранених невеличке. Також шкоди на іншій території Німеччини невеликі. Підчас тих атак німці знищили 6 ворожих літаків: 4 зістрілила протилетунська артилерія, 1 — нічні ловецькі літаки, 1 — морська артилерія.

У днях між 16.—18. IV. німці зістрілили 24 британські літаки; більшість машин знищили на землі. Тільки в денних летунських боях над каналом Ля Манш німецькі ловецькі літаки зістрілили 16. IV. девять британських ловецьких літаків. У тому самому часі пропало 10 німецьких машин.

Підполковник Мельдерс 16. IV. досяг своєї 64-ої і 65-ої летунської перемоги. Підполковник Ґаллянд святкував 16. IV. свою 59-ту і 60-ту летунську перемогу.

товищ. Підчас атаки на Ґріт Ярмавт кілька бомб важкого калібру поцілило великий млин і маґазини.

Ворог скинув вночі на кілька місцевостей і північно-західній Німеччині розривні й запальні бомби, що не спричинили поважнішої шкоди. Втрати серед цивільного населення незначні. Ловецькі літаки й протилетунська артилерія зістрілили 4 анґлійські літаки.

Підчас здобуття Скопля (Іскібу) 7. IV. відзначився зокрема особистою акцією проти переважаючих ворожих сил сотник Бушгавзен, командант сотні одного стрілецького полку.

Маневрова частина, що складалася з піонірів, частин летунства й окремих частин, під проводом полк. Бацінґа, переплила 8. IV. Дунай біля Залізних Воріт під Оршовою, серед важких обставин. Сміливою атакою здобуто югославянський беріг, завзятий опір зломано, а всі ворожі намагання замкнути плавбу загамовано. Таким чином, завдяки рішучій акції небагатьох німецьких вояків забезпечно важний водний шлях і унеможливлено ворожу акцію.

—o—

Відплатна атака на Лондон

БЕРЛІН, 18. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

У відплату за анґлійський налет на замешкалі й культурні центри столиці Великонімеччини вночі 10. квітня — німецьке летунство перевело минулої ночі велику атаку на анґлійську столицю. Численні німецькі боеві ескадри скидали підчас цілої ночі безупину безліч розривних бомб всіх калібрів і запальні бомби. Серед ясної ночі видно було вибухи бомб і їхні наслідки.

В портових округах і в інших частинах міста повстали вже підчас налету перших ескадр великі пожежі, що злилися в одну широку пожежу. Відблиски тих великих пожеж видно було вже від Каналу й навіть з бельґійського побережжя. В майбутньому кожний анґлійський налет на замешкалі дільниці в Німеччині стрінеться із збільшеною відплатою.

Як уже повідомлено в окремому комунікаті — друга сербська армія піддалася в районі Сараєва. Очищування краю з останків війська відбувається пляново. В деяких місцях опір зломано.

В Дальматії італійські війська зайняли Спліт і посуваються на південний схід. В південній Альбанії здобуто Ерсеке біля грецького кордону. Дальші італ. війська заатакували з північної Альбанії й перейшли по обох сторонах озера Скутарі в багатьох місцях сербський кордон.

У Греції німецькі війська далі наступають на південь і здобули місцевість Сервію на південь від ріки Аліякмону. Забрано багато полонених.

На грецькому східньому побережжі німецьке летунство заатакувало скупчення кораблів; затоплено разом 19.000 тон ворожих торг. кораблів і ушкоджено інші кораблі.

Також і в боротьбі проти мореплавби й прохарчузання Анґлії німецьке летунство мало особливі успіхи. В каналі св. Юрія літаки ушкодили 4 кораблі загальної містоти **28.000 тон,** а на морі 400 км на захід від Ірляндії затоплено один вантажний корабель містоти **5.000 тон.** Дальші повітряні атаки спрямовано на порти й варстати над долішньою Темзою як також на кілька ле-

Найважча досі атака на Лондон

ШТОКГОЛЬМ, 19. IV. — Анґлійська інформаційна служба подає, що Лондон і простори над гирлом Темзи були вночі на четвер ціллю нагальної атаки німецького летунства. Підчас атак на Лондон, що тривали багато годин, — „повстала більша кількість пожеж і спричинено деякі шкоди іншого роду". Різні терени над гирлом Темзи мусіли також витримувати важкі атаки. Дальші бомбові атаки спрямовано на різні інші частини країни. Бюро Ройтера подавало м. ін.: „Досвіта стало ясно, що атака вночі на четвер на Лондон була найважча, яку ми досі пережили". В торговельних дільницях були знищення.

Урядовий комунікат про повітряну атаку кінчається так: „Вночі на четвер ворожі літаки перевели дуже важку й довготривалу атаку на Лондон. Атака почалася негайно після смерку й тривала майже цілу ніч, аж до світанку. Жертви в людях були значні, спричинено також поважні матеріяльні шкоди. Бомби скидано також поза Лондоном, головно в південно-східніх частинах країни".

—o—

ник дав наказ наліпити паперові перекутні, а опісля зовсім вікно заліпити. Це вже були конкретні дані до всяких здогадів. Атмосфера ставала душна, наелектризована. Вязничні сторожі щораз частіше нашептували між собою, що не минало уваги вязнів. Всі нетерпляче ждали чогось. Чого — всі про те знали й тому за всім слідкували, підслухували, щоб із відірваних слів творити здогади. Багато можна було довідатись від т. зв. посмітюхів, що виходили часами поза браму й мали змогу оглядати місто. Вечорами оповідали вони цілі історії. Десь коло 10-то серпня стали приходити до нас оборонці. Відтоді відомості були певніші та правдивіші. Часом вдавалося дістати до рук і ґазету, що ходила від келії до келії. Всі відомості, що ми приносили від оборонців, передавали опісля вечером азбукою глухонімих на „анцлі", так, що вістка протягом вечора облітала цілу вязницю. А ці вістки були щораз то веселіші. Підчас промови мін. Бека командант вязниці виставив радієвий голосник на вязничне подвіря, щоб вязні чули, які поляки сильні й на все готові.

Розправу нашу визначено на 5. вересня та на кілька днів перед тим повідомлено нас, що вона відложена до 14. вересня. Тоді прийшли до нас оборонці та принесли вістку про війну й збомбардування Львова. Ми зразу й вірити не хотіли, та як почули алярми, зрозуміли, що це вже не вправи.

Стали доходити до нас вістки і зі сіл. Багато змобілізованих до війська не зголосилось: втікали в ліси, щоб там ждати на відповідну хвилину. Десь коло 10-го вересня були знову у нас наші оборонці й принесли багацько новин, а саме, що польська армія у розтічі, що серед населення велика паніка, що Львів декілька разів уже бомбардований і т. д. Коли ми питали, що буде з нашою розправою, оборонці потішали нас, що її взагалі не буде.

Так прийшов день 14. вересня. Ми нетерпляче ждали, коли то на ратушевій вежі вибе 10 година й із суду задзвонить по нас дзвінок. На ратуші вибила десята й за кілька хвилин нас під ескортою повели на розправу. Чотирнадцятий день війни — чотирнадцятий день панічної метушні у Польщі. По дорозі на салю розправ потішав нас поліціянт, що всі вийдемо на волю. На салі ждали вже наші оборонці й сказали нам, що 13. вересня вибраних 80 вязнів, між ними й нас, мали відтранспортувати під ескортою „Оброни Народової" в напрямі на Тернопіль, лише енерґійні їхні заходи перешкодили тому. Наші оборонці розказували дальше, що Польща в безвиглядному положенні й що за кілька днів будуть у Бережанах німці. Та дзвінок перервав дальшу балачку, на салю ввійшов суд. Коли предсідник став переслухувати другого підсудного — почався алярм. Суддя Свистун, не чекаюч аж предсідник зарядить перерву, з парасолею зірвався до втечі. Прокуратор успокоїв цього, до речі, завзятого суддю, щоб не ширив паніки, а предсідник наказав перерву. Нас відвели знову до келії. Врешті алярм скінчився й ми знову на салі. Та підчас промови прокуратора прийшов другий алярм і знову те саме: розправу переривають і ми вертаємось до келій, щоб по відкликанні знов же мандрувати на салю. Розправа продовжувалась. Свідків не переслухували, бо ніяких не було. Взагалі саля світила пусткою. Крім поліціянта, що нас привів, більш нікого не було. Промови оборонців також перебив алярм. По промові оборонців суд пішов на нараду й по кільканадцяти хвилинах проголошено присуд. Мої два товариші засуджені по 1 рокові вязниці, без позбавлення права громадянства, а на основі амнестії проголошеної 1. вересня 1939 р., звільнено їх від дальшої вязничної кари. Мене взагалі звільнили від вини й кари. Наші оборонці пояснювали нам опісля, що в спокійному часі були б ми дістали від 3—5 літ.

Врадувані ми виходили з вязниці. Щойно на місті побачили й відчули війну. Безліч авт, втікачів, вояків метушилось по улицях. В дві години по нашому виході з вязниці вязнична адміністрація в порозумінні з прокуратором випустила й першу частину слідчих вязнів на волю. Це також було заслугою наших оборонців, в першу черзі д-ра Коковського та д-ра Бемка. *Г. О.*

Новинки

КАЛЕНДАР

КВІТЕНЬ.

20. Неділя. Світле Воскресення Госп.
21. Світлий Понеділок.
22. Світлий Второк.
23. Середа — мч. Терентія.

— ВСУПЕРЕЧ нашій заповіді у великодньому числі „Краківських Вістей" — видаємо надпрограмово це число з уваги на важні комунікати з военного фронту та інші цікаві вістки. Чергове число появиться в середу.

— ПОРЯДОК ВЕЛИКОДНІХ БОГОСЛУЖЕНЬ у гр.-кат. парохіяльній церкві в Кракові: 20. IV. Світле Воскресення: год. 6 Воскресна Утреня (резурекція). Від год. 8-ої що пів години читані Сл. Божі; год. 10: Співана Служба Божа; год. 16: Вечірня. — 21. IV. Світлий Понеділок: год. 6, 7, 8, 9 і 12 читані Служби Божі; год. 10: співана Служба Божа з проповідю, год. 16: Вечірня. — 22. IV. Світлий Второк: усі Богослуження, як попереднього дня.

— УКРАЇНСЬКІ СВЯТА В ГЕН. ГУБЕРНАТОРСТВІ. Розпорядком державного секретаря управління устійнено такі свята для греко-католиків і православних українців: постійні свята: 7, 8 і 9 січня — Різдво, 14. І. Новий Рік; 19. І. — Йордан, 7. IV — Благовіщення; 12. VI. — св. Петра й Павла; 19. VIII. — Преображення Госп.; 28. VIII. — Успення П. Д. М.; 21. IX. — Різдво М. Б.; 27. IX. — Воздвиження Ч. Хр; 19. XII. св. Миколи. — Рухомі свята: Велика Пятниця, Великодний Понеділок, Великодний Втоорк, Вознесення Пресв. Тройці. — Українці гр. кат. і православні, урядовці в урядах і заведення в Ген. Ґуб., яких немає особливих причин. Шкільні діти цих віроісповідань у згаданих святочних днях мають вільне від науки. Українські крамниці й заведення можуть бути замкнені в українські свята.

— НОВИЙ УДК У КРАКОВІ. УЦК іменував новий УДК Краків у складі: голова — прок. Гриць Онуферко, заст. голови — інж. полк. Віктор Малець, секретар — інж. Юрій Дачишин, референт сусп. опіки — о. кан. д-р Павло Хрущ, госп. референт — д-р Тимотей Мацьків, фінансовий реф.— м-р Василь Бачинський, культ-освітний референт — м-р Володимир Стецура, реф. опіки над молодю й родиною — Омелян Гошовський.

— ВІСТІ АПОСТОЛЬСЬКОЇ АДМІНІСТРАТУРИ ЛЕМКІВЩИНИ, ч. XVI., Сянік, березень 1941. — Ст. 25—56. З м і с т: о. д-р Яків Медвецький (посмертна згадка). — Апост. Нунціятура іменує нового Апост. Адміністратора для Лемківщини. — о. Ол. Малиновського. — Митрополит Андрей: Душпастирська психологія апостола народів; о. Ол. Малиновський: Слово з нагоди канонічних візитацій. — Розпорядки, доручення, повідомлення. Хроніка. Іменування. Посмертні згадки.

— ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ВІДБОРЦІВ. Для скорого виконання замовлень на книжки й часописи з Ген. Ґуберматорства відкрили ми конта для кожного роду видань зокрема. Тому просимо ВП. Передплатників і Відборців уживати на висилку грошей ЧЕКІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ОКРЕМИХ ДІЛІВ:

„Краківські Вісті"-щоденник ч. конта 3812;
„Краківські Вісті"-тижневик „ 3813;
„Ілюстровані Вісті" „ 3814;
„Дорога" „ 3815;
„Малі Друзі" „ 3816.

Гроші призначені на книжки, образи, картки, вирівнання рахунків за комісову продаж — висилати чеками нашого В-ва ч. 2143. Хто не має наших чеків, може купити чисті бляанкети в поштовім уряді, вписати число конта й вислати гроші. Гроші з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо висилати дальше чеками нашого Видавництва, як дотепер: з Німеччини посилати чеками нашого В-ва ПША Берлін 68085; з Протекторату ПША Праґ 78513; зі Словаччини чеками Татра-Банка, Філіялька в Братіслявє, Братіслява ч. 5015 на рахунок „Українске Наклядательство в Кракове". Замовлення зі Словаччини можна висилати також на адресу нашого заступника інж. Д. Яримeнка, Банська Стіявніца Франтсахта. — На чеках з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо зазначувати, на що призначені гроші. — УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО.

— ІНЖЕНЕРИ АРХІТЕКТИ, БУДІВЕЛЬНІ, ЗЕМЛЕМІРИ, БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНІКИ Й РИСІВНИКИ можуть знайти працю у своййому фаху при нових будовах, що їх оранізує СС Нойбауляйтунґ, Пустков, Дебіца. Заінтересовані внесуть подання в нім. мові на подану адресу. Відписи прохань слати на адресу Секції Інженерів, Краків, Зелена 23/7. — ІНЖЕНЕРИ, ТЕХНІКИ, абс. високих та середних технічних шкіл, подадуть у цілях реєстрації свої життєписи й адреси — Секція Інжнерів при УЦК., Краків, Зелена 26/7. — УЦК — С е к ц і я І н ж е н е р і в.

— КУРС НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ уладжує УДК-Краків, Курс відбуватиметься від 1. травня до 15. червня ц. р. в салі при вул. Льоретанській ч. 18. Оплата низька, залежна від кількости учасників. Зголошення приймає до кінця квітня ц. р. УДК-Краків, Льоретанська 18. — З огляду на те, що курс буде мати інструкторський характер, а наука обійматиме теоретичну й практичну частину, поручаємо, головно членам Куренів Молоді, взяти якнайчисленнішу участь. Курс вестиме відомий інструктор м-р Роман Петріна.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ БАЖАЮТЬ:

Українців-Комбатантів у Кракові й Краківської Области вітаю з Воскресенням! — Будьмо сильні вірою в майбутнє!

За Управу Секції ДУКІН УДК в Кракові
(—) Інж. В. Малець.

Роман, Галя, Юрко і Таня Купчинські у Кракові бажають всім своїм Своякам, Приятелям та Знайомим **Веселих Свят!**

— **Рідню, Приятелів і Земляків** вітаємо з Воскресенням Христовим! — **Катря й Тома Кордуби** (Краків).

З празником Світлого Христового Воскресення шле отсею дорогою найсердечніші святочні побажання: Їх Ексцеленції Кир Григоріеві Лакоті, гр.-кат. Єпископові-Ординаріеві в Ярославі, Високопреп. о. Пралатові Іванові Качмареві, Канцлерові, Високопр. о. Крилошанинові Іванові Камінському, лежайському деканові в Залісю, Всокопреподб. о. Ігуменові Іванові Петерсові, всьому Всечеснішому гр.-кат. Духовенству міста Кракова, всім українським місцевим установам, організаціям і їхнім Провідникам, усім Дорогим Парохіянам, Знайомим та Приятелям — **о. Д-р Павло Хрущ**, парох — Краків.

Своїм Настоятелям у Римі (Всесв. о. Архимандритові Діонісієві Ткачукові) та в краю. Рідні в краю та на Словаччині, всім Друзям і Знайомим шле сердечний Воскресний привіт — **о. М. Федорович ЧССВ** — Краків.

Всім „Христос Воскрес" і здійснення гарячих бажань. **Інж. Володимир Білинський.**

Рідні, Друзям і Знайомим пересилають сердечні побажання з нагоди Празника Христового Воскресення **мгр. Володимир і Мирослава Савчаки.**

Христос Воскрес! Веселих Свят бажає Рідним, Приятелям і Знайомим — **Родина, о. Мик. Будз.**

Рідні і Знайомим бажає Веселих Свят — **д-р Тамара і Петро Панченки.**

Найщиріший Святочний Привіт, всім Знайомим бажає Семен Кузик, Горлиці.

Веселих Свят Христового Воскресення баже своїм Краянам, Друзям і Знайомим, — Василь Арсенич з Березова Н., пов. Коломия (тепер: Діргольц, Кольклштр. 2., Бец. Бремен).

Матері, Сестрі Олі й Родичам, Братові Романові, Варниводам, Мойсеям, Пежанським, Н. Пивоварчукові та іншим Землякам, усім Друзям і Знайомим — радісного Воскресення бажає **інж. Богдан Збудовський із сімею.**

Святочні побажання з нагоди Воскресення Христового всім Відборцям бажає **Книгарня Енгельберґа, Горлиці.**

Рідні й Знайомим бажаю Щасливих Свят — **Григорій Дуткевич**, Франкфурт (Одер), Банмайстерай 4.

Рідні, Друзям і Знайомим кріпкого здоровля бажають: **мгр. Іван Мойсей** — шкільний інспектор в Мехові, разом із жінкою **Іванною, сином Богданом і дочкою Олесею.**

З нагоди Свята Христового Воскресення пересилаю найщиріші побажання Веселих Свят „Христос Воскрес" — **Микола Бойчук.**

Святочні побажання всім Знайомим і Землякам засилають — **д-р Роман**, Наталія і Надія Миколаєвичі, Бравншвайґ, Техніше Гохуле.

Найщиріші бажання Рідні й Знайомим засилають з нагоди Свята Христавого Воскресення — **Марія, Ярослав і Ігор Ґеруси**, Відень VII., Кайзерштрассе 6. 44.

Рідню, Приятелів і Знайомих здоровлять щиро із Святом Христового Воскресення — **Павло, Марія і Михайло-Орест Головаті.**

Найдорожчій Мусі, Родичам, Рідні, Приятелям і Знайомим із Святом Христового Воскресення Веселих і Щасливих Свят бажають: **Марія, Дорко, Юрчик і Мартуся Еліяшевські з Коттбус, Бангофштрассе 52.**

В день Свята Христового Воскресення найщиріші побажання пересилає Рідні, Близьким і Знайомим — **Осип Литвин** з УДК, Тишівці.

З нагоди Свята Христового Воскресення скромні бажання в праці і рук пересилає **Яремчук Григорій**, Лімбах, Хемнітцерштр. 28. в Зік.

З нагоди Воскресення Христового — найщиріші побажання всім Знайомим шлють — **Лідія, Остап та Ігор Улицькі** — Краків.

Рідні, Товаришам праці і всім Знайомим сердечні побажання „Веселих Свят" шлють **Ґеня і Зенон Корчинські з Буківська.**

Зі спорту

КОМАНЧА.

В неділю 6. квітня відбулися в Команчі товариські змагання в столовій ситківці (пінг-понг) між Куренем Молоді в Загірю й Куренем Молоді в Команчі. Вислід змагань 21 : 15 точок у користь гостей. Участь у змаганнях узяли з Загіря пп.: М. Гентіш, В. Гентіш, А. Хоміщак і Р. Брехун; з Команчі пп.: В. Колодій, Е. Колодій, Ф. Дулас і Гр. Савка. Точки для Загіря здобули: М. Гентіш 8, В. Гентіш 8, А. Хоміщак 4, Р. Брехун 1. Точки для Команчі здобули: Ф. Дулас 6, Е. Колодій 4, Гр. Савка 3, В. Колодій 2. З гостей вирізнилися технічно гарною грою пп. М. і В. Гентіши. З Команчі найліпшим був. Ф. Дулас. При більшому щастю Команча могла відношення точок піднести в свою користь.

ВЕСНЯНІ БІГИ НАВПРОСТЕЦЬ У ХОЛМІ.

В Холмі розпочався спортовий весняний сезон. Вже від перших днів березня велась жива підготова до бігу навпростець у ґімназії, реміснимчій та технічній школі, як теж у Курені Молоді. Найсолідніше працювала ґімназія під старанним оком референта Молоді при УДК в Холмі й одночасно учителя руханки в ґімназії А. Антоновича. Зпочатку провадились в клясах поодиноких шкіл гутірки про біги навпростець. Від половини березня почалися в ґімназії нормальні тренінґи для хлопців і дівчат 5 разів тижнево в кожній клясі.

В дошкульно зимний і вітряний день у лісі при грубешівській шосі відбувся біг. Траса йшла мальовничими лісними доріжками та стежками. На зголошених 413 змагунів, з приводу неприятливої погоди явилось на старті 110. Вислідн поодиноких конкуренцій такі:

1000 метрів: 12—14 літ: 1. Костюк III 6 ґімн. — 5 мін., 2. Паранюк III 6 ґімн. — 5 мін. 5 сек., 3. Вислоцький II ґімн. — 5 мін. 5 сек.; 14—16 літ: 1. Данилюк, Торг. Шк. — 5 мін., 2. Портечко, Т. Ш. — 5 мін., 3. Парасіон — 5 мін. 8 сек.; 16—18 літ: 1. Зеленко, ґімн. — 3 мін. 5 сек., 2. Жеребець, Т. Шк. — 3 мін. 6 сек., 3. Кріль, Т. Шк. — 4 мін. 10 сек.

1500 метрів: 12—14 літ: 1. Лукомський 12 мін., 2. Шутовський 12 мін. 15 сек., 3. Капелись 12 мін. 20 сек.

2000 метрів: 14—16 літ: 1. Борейчук 7 мін. 55 с., 2. Варварів 8 мін., 3. Сагайдаківський 8 мін. 20 сек.; 16—18 літ: 1. Попович 8 мін. 1 сек., 2. Турченюк 8 мін. 2 сек., 3. Міцик 8 мін. 15 сек. — Усі з ґімназії.

3000 метрів: 16—18 літ: 1. Вінтоняк, ґімн. — 13 мін. 48 сек., 2. Шутовський, ґімн. — 13 мін. 50 сек., 3. Карчмарчук, ґімн. — 14 мін. 15 сек.

4000 метрів: 16—18 літ: 1. Васильовський, ґімн. — 1 5мін., 2. Пилипівський, ґімн. — 15 мін. 38 сек., 3. Шибковський, Т. Шк. — 19 мін.

5000 метрів: 16—18 літ: 1. Савчук, Т. Шк. — 29 мін. 1 сек., 2. Волощук, Т. Шк. — 29 мін. 2 сек.

10.000 метрів: 16—20 літ: 1. Лущак, ґімн. — 45 мін., 2. Дубас, Т. Шк. — 46 мін. 10 сек., 3. Триндусь, Т. Шк. — 46 мін. 20 сек., 4. Буштед, ґімн. — 58 мін., 5. Борецький, Т. Шк. — 1 год. 12 мін. 20 сек.

Курінь Молоді, який не мав змоги вести тренінґів, відбув тільки внутрішні змагання на трасі 3 км. Вислідн: 1. Штуль Василь — 14 мін., 2. Недзвецький М. — 14 мін. 5 сек., 3. Хромовський Ст. — 14 мін. 35 сек.

Суддювали: проф. Форостенко, Антонович і Вірлик.

Богдан Хома.

Розвал грецького фронту в Альбанії

Похід італійців на Мостар, Рагузу, Цетинію і Каттаро. — Греки відступають з Альбанії.

РИМ, 18. IV. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

Після проломання 14, 15 і 16. IV. серед кривавих боїв перших ліній грецького опору — дивізії 11. армії з нестримною силою удару посуваються вперід. Цілий ворожий фронт валиться.

*

В **Югославії** змоторизовані батави 2 армії посунулися із Спліту в напрямі Рагузи. Відділи военної фльоти докінчили обсаджування дальматійських островів. Дальші змоторизовані війська, що виїхали з північної Альбанії, після пролому ворожих становищ і зайняття Антівари й Цетинії, посунулися на північ на Рагузу, щоб получитися з 2. армією.

На **грецькому** фронті похід італійських військ від озера Преспа до Адрійського Моря триває далі, не зважаючи на сильний опір ворога і знищені шляхи. Війська 11. армії після завзятих боїв обсадили **Клісуду** й пішли далі вперід. Ворог мав значні втрати й залишив багато полонених і военного матеріялу.

Італійські ловецькі літаки зістрілили один англійський бомбовик типу Бленгайм. Вночі на 16. IV. італійські літаки перевели сильну атаку на **Пірей**, портові уладження й кораблі у пристані.

В **Киренаїці** натиск італійсько-німецьких військ на **Тобрук та в околицях Солюму** далі триває. В **Джебелі** акція очищування терену з розбитих ворожих відділів йде далі.

У **Східній Африці** ворожі сили, що намагалися перейти ріку Баро (Галля Сідамо), після сильного протинаступу примушено до втечі. Ворог залишив багато зброї й виряду. В завзятих боях на захід від Дембідолльо, на північ від Гамбеля, завдано ворогові важкі втрати.

РИМ, 19. IV. — **Головне Командування Італійської Армії подає:**

Італійські змоторизовані кольони II-ої армії зайняли в Югославії Мостар, зломили останки ворожого спротиву біля Метковиці, дійшли до Рагузи й обеднaлися з поспішними змоторизованими кольонами, що надійшли з Альбанії та зайняли Цетинію і Каттаро.

На грецькому фронті італійські війська успішно переводять окружування ворожих армій між рікою Осум і морем. Преметі, Арджірокастро і Порто Палермо в італійських руках. Ворог відступає у безладді. Всюди здоганяють його італійські війська та обстрілюють скорострільним вогнем і обкидують бомбами з літаків. В італійські руки попало багато полонених і всякого роду военного матеріялу.

Вночі 18. IV. італійські та німецькі літаки бомбардували ворожу морську базу Ля Валетта на Мальті.

Вночі на 17. IV. сильна ескадра ворожих кружляків та торпедовців заатакувала один із італійських конвойованих транспортів, що віз матеріяли до північної Африки. При тій нагоді прийшло до морського бою. Італійці затопили англійський торпедовець „Могевк" та мабуть ушкодили інші торпедовці. З італійських торпедових човнів, що супроводили транспорт та хоробро його боронили, затопили один і ушкодили два. Затонули два кораблі, інші ушкоджені, більшість їхньої обсади втрятована.

У північній Африці щораз більше затіснюється перстень, що окружує твердиню Тобрук.

Ворожі літаки налетіли на Дерну й Триполіс. Було кілька ранених і невеличкі матеріяльні шкоди. Біля Дерни італійські ловецькі літаки зістрілили один ворожий літак типу Бленгейм.

У Східній Африці ворог зміцнив свій натиск у районі на південь від Дессіє. Італійські війська ставлять енергійний спротив. Вони відбили спроби ворожих військ вдертися до італійських ліній вздовж берегу ріки Омо та в районі Дембідолльо.

Призначення першого хорватського уряду

ЗАГРЕБ, 18. IV. — Д-р Анте Павеліч, провідник хорватського народу, призначив у середу вечером, у загребській державній палаті на пл. св. Марка, де містився колись уряд банату, — перший хорватський уряд. Той урочистий державний акт передавали крізь загребське радіо. Після того, як Павеліч згадав кількома словами про тисячелітню історію хорватського народу, він заявив, що після точно 839 літ створена тепер знову самостійна й незалежна хорватська держава. Перший хорватський уряд має такий склад: голова держави, премієр і міністр закордонних справ — д-р Анте Павеліч, його заступник — головнокомандуючий хорватськими збройними силами та міністр жандармерії — ген. Кватернік, заст. премієра — д-р Осман Куленовіч, міністр судівництва — д-р Мірко Пух, мін. внутрішніх справ — д-р Андрія Бардуковіч, міністр нар. здоровля — д-р Петріч, міністр нар. господарства — д-р Будак, міністр пошти й гірництва — інж. Трковіч, міністр для організацій — д-р Доманчіч, правний державний комісар — проф. д-р Дяніч.

Після проголошення лісти призначених міністрів спершу сам д-р Павеліч склав присягу на конституцію молодої держави, потім заприсягнув міністрів. Безпосередньо після того відчитано в радіо програму руху „Усташі", яку в 1933 році оголосив був д-р Павеліч. Потім промовляв ген. Кватернік. В імені хорватського народу та присутніх міністрів склав він супроти провідника хорв. народу д-ра Павеліча обітницю виконувати вірно всі завдання та стояти в усіх справах до розпорядження на життя й смерть — хорватському народові, державі й провідникові.

—o—

— СЛОВАКИ прийняли визволення хорватського народу й повстання вільної держави хорватів із найбільшою радістю й вдоволенням. Підкреслюють подібність долі хорватів і словаків, як також на близькі взаємини, що лучили від багатьох літ боєвиків за незалежність словацького народу з хорватськими боєвиками.

— РУЗВЕЛТ заявив, що Англія не може числити на доставу дальших контрторпедовців.

ТАЄМНИЧІ ПОДІЇ В ГІБРАЛЬТАРІ.

АЛЬХЕСІРАС, 18. IV. — Згідно з відомостями, що надійшли сюди, від четверга стоїть Гібральтар під знаком надзвичайно таємничих подій, які викликують збільшене зацікавлення еспанської прилюдної опінії. Від чотирьох днів британський посол із Мадриду, сер Самуель Гор, приїхав знову на якісь важні наради до Гібральтару. Його заповідь вернутися в четвер до Мадриду, на диво, не могла здійснитися. Комунікат з цього приводу каже, що він не тільки довше залишиться у Гібральтарі, але, що в четвер головуватиме на надзвичайно важній конференції, в якій поруч з військовим губернатором візьмуть участь також шефи стаціонованих у Гібральтарі морських, воздушних і сухопутних сил. Нема сумніву, що сер Самуель Гор має якісь широкі повновласті від свого премієра Черчіля, які буцім то мають велике значіння для дальшого ходу війни. У звязку з цим особливу увагу стягає на себе серед еспанського громадянства заторкнена у вечірній пресі з середи — тема Португалії. Загально думають, що внаслідок великих останніх поразок Англії на Балкані й у північній Африці, де египетська станиця Вел. Британії щораз більше загрожена, Лондон плянує тепер деякі заходи забезпеки та інші ходи в західній частині Середземного моря та на побережжі Атлянтику.

—o—

ГОСТРА КРИТИКА ПОЛІТИКИ МІН. ІДЕНА

ШТОКГОЛЬМ, 19. IV. — Лондонський кореспондент часопису „Гетеборгс Постен" повідомляє, що тон багатьох британських щоденників з дня на день гостріший з огляду на поганий для Англії хід военних подій у східній частині Середземного моря. Англійська преса критикує передусім міністра закорд. справ Ідена. І так „Дейлі Мейл" пише: „Говорім отверто: раніше, чи пізніше уряд мусить дати вияснення в справі теперішнього жалюгідного стратегічного положення на Близькім Сході. Як це станеться, то тоді жадатимемо й звіту діяльности Ідена й Ділля. Така „літаюча" політика, а надто в мирних часах, виявилась повною нісенітницею. У военному часі вона може статись народньою небезпекою. Іден має більше чуттевого ідеалізму, ніж здібности реального думання. І уявити не можна собі гіршого дорадника для Англії в порі, коли треба кермуватись твердими, реальними фактами, які витворює війна".

—o—

УРЯД ЧУНКІНУ ВІДРІЗАНИЙ ВІД МОРЯ

ШАНГАЙ, 19. IV. — Адмірал Шімада, головний командант японської фльоти на китайських водах, склав заяву, що бльокада побережжя провінції Квантун поширена на простір коло 100 км. на південний захід від Макао. На надбережному терені заборонений усякий рух кораблів. Про те повідомив генеральний консуль у Шангаї представників заграничних держав. Поширення бльокади обовязує від півночі 19. IV., таким чином так зміцнилася бльокада південно китайських берегів, що відрізані від моря всі торговельні та імпортові шляхи для чунківського уряду, що ведуть крізь південний Китай. Тепер Чункін не могтиме привозити зза кордону военних матеріялів і вивозити власні сирівці й товари.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба виплачувати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79